

OBSAH

Putovní Křišťálová popelnice zamířila do Litomyšle!	2
Dolní Němčí slaví titul „Vesnice roku 2018“	3
ROTHLEHNER dodává plošiny už 25 let	4
Společnost P&L obohatila nabídku komunální techniky o několik novinek	6
Univerzální nosič DURSO MULTIMOBIL – celoroční pomocník pro města a obce	8
Traktorové nosiče kontejnerů PORTÝR od WTC Písečná	9
Kubota rozšiřuje svou nabídku	10
Užiteční kdekoliv – to jsou UTILIX a HORTUS	12
Trávník – přisev nebo obnova?	16
Můžeme si koupit krásu i čas. Stromy v nadstandardních velikostech	18
Společnost Profigrass rozšířila nabídku o profesionální mulčovač Toro	20
Svět trav opět okouzлил návštěvníky v Zubří	23
Pro rider STIGA PARK PRO se najde práce po celý rok	24
AROS-osiva Golf Cup – kombinace poznání a sportu	26
Eurogreen – vše pro perfektní trávník a nejen to...	28
Zelená stuha České republiky 2018 zná svého vítěze!	30
Pořičí u Litomyšle je zlaté!	31
Ozdravme si interiér – přesadme květiny do zeolitového substrátu	34
Svá hřiště mají nejen děti, ale i pejskaři!	35
Zvýšení úrovně čistoty ve městech a obcích	36
NOVINKA – Zametače COMAC se systémem Twin Action	38

KOMUNÁLNÍ REVUE

Vše pro zeleň

magazín pro obce, města, komunální služby, realizační firmy vychází 2x do roka, číslo 2, ročník 2018 datum vydání 29. 10. 2018

Foto na titulní straně: Společnost ROTHLEHNER pracovní plošiny s.r.o.

Vydavatel: Agriprint s.r.o. Wellnerova 7, 779 00 Olomouc IČ 29308755

Redakce: Wellnerova 7, 779 00 Olomouc tel.: 585 750 810, 585 750 811, mobil: 774 774 280, e-mail: redakce@agriprint.cz

Redakční rada: Ing. Ivo Celjak, CSc., Ing. Filip Javorek, Ing. Jiří Mašek, Ph.D. Ing. Jiří Pospíšil, CSc., prof. Ing. Pavel Zemánek, Ph.D.

Inzerce: Ing. Rostislav Papajk, 774 774 283 Blanka Náhlíková, 777 819 724

Grafické zpracování a sazba: Vlasta Štěpánová, studio@agriprint.cz Cena 80 Kč

Předplatné 80 Kč (2 čísel/rok – 160 Kč)

Objednávky: distribuce@agriprint.cz, tel./fax.: 585 750 810

www.agriprint.cz

ISSN 1804-9052

MK ČR E 19967

EDITORIAL

S odpady lépe

Dvě nové dotační výzvy z ministerstva pro životní prostředí nabízí celkově 1,3 miliardy korun na projekty zaměřené na odpadové hospodářství, recyklaci a opětovné využití komunálního odpadu. Lze získat až 85 % nákladů.

Evropské peníze mají pomoci městům a obcím zlepšit třídění a svoz komunálního odpadu, rozšířit sběrné dvory, pořídit či modernizovat třídící linky a zařízení na energetické zpracování odpadu, například pomocí bioplynových stanic. „Na tyto projekty máme vyčleněno 800 milionů korun. O odpadové výzvy je vždycky velký zájem. Tím, že se zlepšuje kvalita primárního třídění, mohou obce s těmito selektovanými odpady lépe nakládat a získávat výhodnější podmínky pro jejich uplatnění,“ vysvětluje ministr životního prostředí Richard Brabec. Příjem žádostí v obou výzvách odstartoval 3. září a pokračuje až do roku 2019.

Výzva 104 se vztahuje na individuální projekty (celkově způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur včetně DPH). Minimální výše způsobilých přímých realizačních výdajů činí 500 tis. Kč (bez DPH). Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 800 milionů korun. Z toho je 300 mil. Kč určeno na výstavbu/modernizaci sběrných dvorů, systémy pro separaci/oddělení sběr (bez svozových prostředků) a systémy pro separaci a svoz (včetně svozových prostředků), na ostatní typové projekty pak půjde 500 mil Kč.

Výzva je určena pro kraje, města a obce, města a pověřené obce, původce odpadu, podnikatelské subjekty. Napříč všemi aktivitami 104. výzvy platí, že jako svozový, manipulační nebo energetický prostředek nelze podpořit traktor, traktorbagr nebo malotraktor. Příjem žádostí potrvá do 28. února 2019, projekt musí být fyzicky realizován do 31.12. 2023. V rámci výzvy lze poskytnout maximálně 85 % celkových způsobilých výdajů.

Výzva 114 se vztahuje na individuální projekty s celkovými způsobilými výdaji do 50 milionů eur včetně DPH. Minimální výše způsobilých přímých realizačních výdajů činí 500 tis. Kč (včetně DPH). Výzva je průběžná (nesoutěžní) s čtvrtletním cyklem vyhodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 500 mil. Kč.

MŽP

Putovní Křišťálová popelnice zamířila do Litomyše!

V třídění odpadů, zvláště pak těch obalových, se obyvatelé ČR stále zlepšují. Aktuálně má možnost třídit své odpady 99 % obyvatel ČR a 73 % jich tak činí. K dispozici mají již více než 353 000 barevných kontejnerů a menších nádob. Kde ale mají lidé nejlepší podmínky a třídí ve všech směrech nejlépe? Na to i letos odpověděla celostátní soutěž obcí v třídění odpadů „O křišťálovou popelnici 2017“. Jména těch nejlepších byla odtajněna tradičně na slavnostním večeru v Hradci Králové v rámci probíhající konference Odpady a obce 2018. Ceny předali zástupci Autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s., která je vyhlášovatelem soutěže.

Letošní, v pořadí již čtrnáctý, ročník soutěže „O křišťálovou popelnici“ doznal oproti minulým letům několika změn. Obce byly nově rozděleny do tří ka-

tegorií podle počtu obyvatel. Do užšího výběru postoupilo letos 65 nejlepších obcí a měst ČR a své zástupce měly všechny kraje. Na slavnostním ceremo-

Vyherce obce nad 10 000 obyvatel

niálu v Hradci Králové byli oceněni 3 nejlepší z každé kategorie. Město Boží Dar ovládlo kategorii obcí do 1 000 obyvatel. Na prvenství v kategorii obcí od 1 001 do 10 000 obyvatel dosáhlo město Týniště nad Orlicí. Ve třetí kategorii, obce nad 10 000 obyvatel, byla na první příčce vyhlášena Litomyšl. Zástupci všech tří zmíněných vítězů převzali menší křišťálovou popelnici a šek na 100 tisíc korun jako příspěvek na další zlepšení nakládání s odpady. Do rodiště skladatele Bedřicha Smetany – Litomyše - pak navíc zamířilo i putovní ocenění pro absolutního vítěze – velká Křišťálová popelnice! A Litomyšl je tak 14. jménem, které je na této putovní trofeji vyryto.

ho komunálního odpadu a tříděného odpadu nebo další způsoby sběru. Hodnocení obcí se provádí především na základě údajů poskytovaných obcemi systémem EKO-KOM v rámci jejich pravidelného výkaznictví. Soutěž byla určena všem obcím zapojeným v systému EKO-KOM, tedy aktuálně 6 123 obcím a městům.

Výsledky soutěže O křišťálovou popelnici

Absolutní vítěz: Litomyšl

kategorie Obce do 1 000 obyvatel:

1. Boží Dar
2. Blatno
3. Podhradí nad Dyjí

kategorie Obce 1 001 – 10 000 obyvatel:

1. Týniště nad Orlicí
2. Štětovice
3. Ždírec nad Doubravou

kategorie Obce nad 10 000 obyvatel:

1. Litomyšl
2. Písek
3. Bohumín

Lucie Müllerová

Vyherce obce do 10 000 obyvatel

Vyherce obce do 1 000 obyvatel

OBEC DOLNÍ NĚMČÍ Vesnice roku 2018

Finalisté Vesnice roku 2018 na slavnostním předávání ocenění Vesnice roku 2018 dne 29.9.2018 v Dolním Němčí

Dolní Němčí slaví titul „Vesnice roku 2018“

Vítězem letošního ročníku soutěže Vesnice roku se stala obec Dolní Němčí ze Zlínského kraje. Druhé místo patří obci Šumvald z Olomouckého kraje. Na třetí příčce se umístila obec Nový Kostel z Karlovarského kraje. Výsledky byly vyhlášeny 15. září 2018 na Jarmarku venkova v Luhačovicích za účasti ministryně pro místní rozvoj Kláry Dostálové, místopředsedy Spolku pro obnovu venkova ČR Eduarda Kavaly, zástupkyně Svazu měst a obcí ČR Dagmar Novosadové, zástupce ministerstva zemědělství Josefa Taberyho a zástupce partnera ŠKODA AUTO Miroslava Bláhy.

Dolní Němčí v letošním roce získalo také Cenu veřejnosti. A Koláčovou cenu, za nejlepší domácí koláče, získala jihomoravská obec Hrušky.

„Soutěž Vesnice roku má za sebou úspěšný čtyřicetý ročník. Za dobu své existence si tato soutěž získala celorepublikovou prestiž. Svědčí o tom i počet přihlášených obcí, které každoročně chtějí poměřit „své síly“ s ostatními. Význam našeho venkova je nedocenitelný a mě proto těší, že jsme jedním z vyhlášovatelů soutěže Vesnice roku, která přispívá k jeho zviditelnění. Vítězům, ale hlavně i všem ostatním zúčastněným velmi děkuji za odvahu, že se do soutěže přihlásili,“ říká ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

Do letošního ročníku soutěže Vesnice roku se přihlásilo 228 obcí ze všech třinácti kra-

jů České republiky. Nejvíce soutěžících s počtem 25 obcí bylo z Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina. Naopak nejméně obcí, a to jedenáct, soutěžilo v Olomouckém kraji. Vítěz získá finanční odměnu ve výši až dva miliony korun od Ministerstva pro místní rozvoj a osobní vůz ŠKODA OCTAVIA COMBI G-TEC, který vítězi poskytne na dva roky zdarma partner soutěže ŠKODA AUTO.

Finalisté letošního ročníku soutěže:

Jihočeský kraj - Svätý Jan nad Malší, Jihomoravský kraj - Hrušky, Karlovarský kraj - Nový Kostel, Královéhradecký kraj - Stěžery, Liberecký kraj - Tatobity, Moravskoslezský kraj - Úvalno, Olomoucký kraj - Šumvald, Pardubický kraj -

Pustá Kamenice, Plzeňský kraj - Kamenný Újezd, Středočeský kraj - Cítov, Ústecký kraj - Kytlice, Kraj Vysočina - Vepřívok, Zlínský kraj - Dolní Němčí.

-red-

Starosta Dolního Němčí František Hajdůch na slavnostním předávání ocenění Vesnice roku 2018

Starosta Dolního Němčí František Hajdůch a zástupce Škoda auto Miroslav Bláha

Univerzální nosič DURSO MULTIMOBIL

celoroční pomocník pro města a obce

Říká se, že v jednoduchosti je síla. Pro vozidlo Durso Multimobil, které na českém trhu zastupuje a prodává firma SIMED, to platí v plné míře.

Bez nadsázky lze toto vozidlo nazvat posledním Mohykánem mezi univerzálními komunálními vozidly pro jeho použití motoru bez filtru pevných částic. Jednoduchá konstrukce vozidla zůstává, kabina vozidla však dostala od poloviny loňského roku novou, modernější a agresivnější tvář.

Vozidlo je návratem k jednoduchému, ale v podmínkách provozu technických služeb a dalších organizací, zabývajících se údržbou městských komunikací, tolik ceněnému univerzálnímu vozidlu. Dlouhá léta zehrali zástupci technických a městských služeb na absenci takového vozidla na trhu, které by nebylo „prospěškové“ nejmodernější elektronikou, která se po pár letech provozu projeví značnou poruchovostí a tím pádem velice drahým servisem. Dalším aspektem, který „šroubuje“ cenu nových vozidel neúměrně nahoru, jsou stále přísnější emisní normy a tím i nutnost agregace dražších motorů s filtry pevných částic, které tyto normy splní.

Vozidla Durso Multimobil se však tyto negativní vlivy netýkají. Srdcem vozidla je téměř bezúdržbový atmosférický dieselmotor Perkins o výko-

nu 50HP (a od letošního roku také přepínaný motor Perkins s vyšším krouticím momentem), který není řízen žádnou elektronikou a především nemá filtr pevných částic. Z tohoto důvodu je vozidlo homologováno v kategorii „T – traktorový nosič“ s celkovou hmotností 4,5t, případně v kategorii „SS-samojízdný pracovní stroj“ s celkovou hmotností 3,5t, tedy pro řídičské oprávnění sk. B. **Novinkou letošního roku je typ MULTIMOBIL X, který disponuje silnějším motorem KOHLER o výkonu 75HP.**

Jednoduchým a bezúdržbovým motorem však výhody vozidla Durso Multimobil nekončí, nýbrž začínají. Zapínání pohonu 4x4 a redukční převodovky opět neřídí žádná elektronika, nýbrž je provedeno pomocí pák s lanovody. Ovládání čelních a zadních nástaveb provádí obsluha v kabině řidiče, s ergonomickým uspořádáním všech ovládacích prvků. Odpružená sedadla, ve spolupráci s dlouhými listovými pery, zaručuje velice vysoký jízdní komfort.

Základní šasi vozidla, které je dodáváno ve dvou rozvozech 2 200 a 2600 mm, lze osadit standardním třístranným

sklápěčem, pro potřeby svazu kontejnerů jednoramenným hákovým nosičem, případně dvouramenným nosičem kontejnerů. Všechna tato provedení umožňují agregaci zimních a letních nástaveb pro údržbu komunikací – sypače vozovek, cisternové nástavby, svozové nástavby. Na přední upínací desku lze agregovat sněhové radlice, válcové zametače a mycí lišty. V letošním roce jsme také toto vozidlo poprvé osadily svozovou lisovací nástavbou LN 3500 BN určenou pro sběr a odvoz komunálního odpadu. Především s touto nástavbou ocení zákazníci absenci filtru pevných částic, který je při přerušované jízdě „od popelnic k popelnic“ zásadním kamenem úrazu při poruchovosti klasických vozidel kat. EURO 6.

Všechny výše vyjmenované parametry a technická řešení, společně s cenou začínající těsně nad jedním miliónem korun, předurčují vozidlo DURSO Multimobil jako ideální náhradu dosluhujících vozidel Multicar M25, M26, Magma apod. Po prvních čtyřech letech prodeje, kdy jsme se v 1.roce věnovali především uvedení značky do povědomí zákazníků, jsme k dnešnímu dni dodali našim zákazníkům již přes 35 ks těchto vozidel!

Miroslav Pitra
Simed s.r.o.

Traktorové nosiče kontejnerů PORTÝR od WTC Písečná

Letos si v Písečné připomínají „kulaté“ výročí výroby zemědělské dopravní techniky – aktuálně je tomu 50 let, kdy byla ve výrobním areálu zahájena produkce prvních jednoosých vozů typu PAJ 1. Dnes tvoří výrobní portfolio společnosti WTC Písečná s.r.o. více než 50 vozů v pěti produktových kategoriích, přičemž „nejmladší“ z nich představuje řada nosičů kontejnerů PORTÝR, které se v Písečné vyrábějí od roku 2010.

Efektivní řešení dopravy v komunálních službách

Bohatá výbava již ve standardním provedení

Kontejnerová doprava je v komunálních, stavebních a zemědělských provozech aktuálně jednoznačně na vzestupu. Nosiče kontejnerů manipulují s různými nástavbami (valníkové či klasické kontejnery, cisterny, vanové korby apod.), přičemž výměna těchto nástaveb je velmi jednoduchá a okamžitá. PORTÝR představuje ucelenou řadu nosičů s maximální celkovou povolenou hmotností od 2 800 do 27 000 kg. Portfolio tvoří jednoosé, dvouosé i tříosé vozy, které jsou svojí konstrukcí určeny do dlouhodobé zátěže v nejrůznějších typech provozů.

Mezi nejoblíbenější patří v kontextu komunálních služeb jednoznačně menší jednoosé nosiče PORTÝR 3 s celkovou povolenou hmotností 3 500 kg, PORTÝR 5 s celkovou povolenou hmotností 6 950 kg (a nosností 5 500 kg - optimální pro manipulaci s kontejner typu „Avia“) a PORTÝR 7 s celkovou povolenou hmotností 9 000 kg.

Nosiče PORTÝR disponují skvělou výbavou již ve standardním provedení - primární je vždy komfort uživatelů a bezpečnost provozu. Dle typu jsou nosiče standardně vybaveny odpruženou nápravou zajišťující maximální povolenou rychlost 40 km/hod. (u vybraných nosičů s možností 60 km/hod.), kloubovým či teleskopickým mechanismem pro manipulaci s kontejnery/nástavbami o různých délkách, automatickou parkovací brzdou, automatickým zátěžovým regulátorem tlaku brzd, výškově stavitelnou ojí a mnohým dalším. Veškeré funkce (natahování, sklápění, zajišťování kontejnerů apod.) jsou standardně ovládané z pohodlí traktoru. K dispozici jsou samozřejmě i všechny myslitelné typy agregace v závislosti na vybavení traktoru a další související volitelná výbava.

Petr Kössler
WTC Písečná s.r.o.

Nosič PORTÝR 8 vybavený hydraulickým jeřábem

Nosič PORTÝR 10 s vanovým kontejnerem s hydraulickým otevíráním zadních vrat

Nosič PORTÝR 5 s cisternou na kontejnerovém rámu

Nosič PORTÝR 7 s vanovým kontejnerem

Nosič PORTÝR 3 určený k agregaci s nejmenšími traktory

ZAHRADA OLOMOUC
Zahradní architektura a krajinářství

Okrasná školka Zářičí

váš dodavatel výsadbového materiálu

pěstujeme široký sortiment
okrasných dřevin pro
města, zahrady, parky
i krajinu

dovážíme
alejové stromy,
solitéry listnaté
i jehličnaté

listnaté stromy
solitérní jehličnany
jehličnaté stromy

listnaté keře
jehličnaté keře

Zářičí u Chropyně tel/fax: 573 357 080

e-mail: skolka@zahrada-olomouc.cz www.zahrada-olomouc.cz

Vše pro zeleň

příloha pro trávnickáře, zahradníky, sadovníky, školkaře, správce veřejné zeleně

Můžeme si koupit
krásu i čas. Stromy
v nadstandardních
velikostech str. 18

str.
16

Trávník – přísev nebo obnova?

str.
30

Zelená stuha České republiky 2018 zná svého vítěze!

Trávník – přísev nebo obnova?

Travní porosty jsou nezbytnou součástí přírody i životního prostředí, které nás obklopuje a které si vytváříme. Výměra veřejné zeleně se bohužel kvůli zahušťující se zástavbě stále zmenšuje, a proto je zapotřebí stávajícím plochám věnovat náležitou péči.

Často se jedná o značně zanedbané a neudržované porosty. Podobně i u rodinných domů se můžeme setkat s trávníky různé kvality. Nevyhovující stav travních porostů nevznikne ze dne na den, ale za delší časové období. Příčin nevyhovujícího stavu může být několik a téměř vždy se jedná o použití nevhodné směsi a aplikování ne odborné péče. V letošním roce má ovšem největší vliv na kvalitu sucho.

Po letošním velmi teplém a suchém létě je většina trávníků silně poškozená, v některých případech až nevratně. Vždyť teploty na povrchu půdy oseté travními rostlinami dosahovaly až 50 °C. U trávníků s převahou kostřavy červené, kostřavy ovčí, kostřavy drsnolisté a kostřavy rákosovité lze očekávat při dostatku vláhy a živin jejich rychlou regeneraci. U trávníků s jinými komponenty regenerace většinou nebude tak snadná.

Zde je vhodné přistoupit k obnově, a to nejlépe v měsících září a říjnu, které jsou nejvhodnější pro přísevy či plnou obnovu travního porostu, a to zejména v oblastech a na půdách zamořených ježatkou kuří nohou.

Obnova trávníku přísevem se zdá na první pohled jednodušší, má ale svá úskalí. Pro přísev je rozumné se rozhodnout v případě, že je porost sice prořídlý, slabě zapojený, ale stá-

le ještě v něm převládají kvalitní travní druhy. Pro dosev zvolíme buď travní směs, která byla použita původně, nebo travní směs, která je pro dosev určená. Aby byl přísev úspěšný, je nutné dodržet následující zásady:

- Stávající travní porost musí být částečně zeslabit např. několikanásobnou vertikutací, abychom vytvořili konkurenčně schopné prostředí pro nové vyseté osivo.
- Výsevku by se měl blížit až plnému výsevku při zakládání nového trávníku. Nejčastěji to jsou cca 2/3 plného výsevku, tedy cca 1,5-2 kg / 100 m².
- Po shrabání vyčesané odumřelé travní hmoty můžeme rozházet trávníkovou hnojiva a další následnou vertikutací je zapravit do půdy.
- Přisetou plochu uvalíme a po dobu klíčení jí zajistíme dostatek vláhy.

U rodinných domků, kde převládá estetické hledisko, volíme spíše variantu zrušení starého a založení nového trávníku. K této variantě přistupujeme zejména u silně zaplevelených a prořídých trávníků a prakticky vždy v případech, kdy se v trávníku objeví např. pýr nebo jiné vytrvalé plevelné trávy.

Zeleň má nezastupitelnou funkci v tvorbě krajiny, ale i v kvalitě života, a to zejména ve městech. Dostatek městské zeleně snižuje teplotu prostředí za teplých letních dnů, zvyšuje vsakování dešťové vody a v neposlední řadě působí esteticky. Jednoduše řečeno - zeď zkvalitňuje život ve městě. V letošním roce jsou na mnoha místech republiky zeď a zejména trávníky významně poškozeny suchem a teplem. Tomu se jen velice špatně předchází, ale správným výběrem travní směsi a vhodnou péčí to lze řešit.

Trávníky doporučujeme zakládat a obnovovat zejména na podzim, kdy je nejvíce vláhy, plochy již nejsou tak intenzivně využívány a následně přes zimu mohou rostliny vytvořit kvalitní kořenový systém. K obnově a založení lze přistoupit i brzy na jaře, ale vzhledem k vláze a dobrému zakořeňování travních rostlin je podzim nejvhodnější.

Pro samotný výsev je podstatná nejen důkladná příprava pozemku, ale před samotným vý-

sevem je důležité si správně vybrat i vhodnou směs. Tento výběr je dobré konzultovat u výrobce. Vhodná směs dokáže významně omezit sekání, zvýšit estetickou hodnotu ale také značně omezit zasychání trávníků v letním období.

Firma SEED SERVICE s.r.o. velmi ráda pomůže s výběrem vhodných směsí, které vyrábí a jejichž komponenty převážně pěstuje v ČR. Při kompletní obnově trávníku vám můžeme nabídnout travní směsi z naší PROFI řady, která je sestavena ze špičkových odrůd. Zde směsi rozdělujeme na Zelenou řadu - klasické trávníky - a Modrou řadu, která je sestavená z odrůd se sytější zelenou až modrozelenou barvou. Travní směsi z této řady jsou zárukou mimořádně exkluzivního porostu. Pro méně náročné travní plochy, kde není kladen důraz na špičkovou kvalitu porostu, slouží HOBBY řada.

Radost z pěkných trávníků vám přeje za firmu SEED SERVICE s.r.o. Pavel Brůžek.

TRAVNÍ SMĚSI PRO KAŽDÉHO?
JEDINÉ OD VÝROBCE

SEED SERVICE

VÝROBA A PRODEJ TRAVNÍCH SMĚSÍ

SEED SERVICE s.r.o.

Jiráskova 382, 566 01 Vysoké Mýto

www.seedservice.cz
objednavky@seedservice.cz

Obchodní zástupci, poradenská činnost

Pavel Brůžek 733 508 979
Ing. Miroslav Kozák 732 659 857

Můžeme si koupit krásu i čas. Stromy v nadstandardních velikostech

V lese u Svitav je na naučné stezce pro děti umístěn řez kmenem více než 150 let starého smrku. K jednotlivým letokruhům jsou přiřazeny události, které se v té které době staly, a člověk žasne. Tento strom byl svědkem nejen našich moderních dějin, pádu komunismu a všeho, co důvěrně známe, ale prožil i druhou a první světovou válku, konec Habsburské monarchie, občanskou válku v Americe a mnoho dalšího. Velké stromy dávají zažít pocit věků.

Stromy pro svůj růst potřebují čas a ten si dnes můžeme koupit. Velké evropské školkařské podniky pěstují stromy a keře do úctyhodných velikostí a s určitou nadsázkou se dá říct, že strom zasadil děd, otec jej několikrát přesadil a syn ho nyní prodá. Expedované rostliny mohou mít i 40-60 let a pro úspěšné přesazení jsou ve školkách pečlivě připravovány. Zásadní je jejich **pravidelné přesazování a systematický výchovný řez v koruně**. Například lípa srdčitá (*Tilia cordata*) o obvodu kmene 50 cm v jednom metru nad zemí a výšce 6 metrů je 6x přesazená

a má cca 25 let. Počet přesazení je pak jedním ze základních kvalitativních ukazatelů vzrostlých stromů.

Pokud se rozhodneme pro výsadbu takto velkého stromu, **měli bychom věnovat velkou pozornost jeho výběru**. Vybíráme dospělého jedince, u kterého, podobně jako u lidí, už další výchovou a péčí mnoho nezmůžeme. Nabídka stromu by vždy měla obsahovat fotodoku-

mentaci konkrétního nabízeného jedince a v opodstatněných případech by dodavatel měl být schopen umožnit i osobní výběr stromu ve školce.

Výsadba stromu v nadstandardní velikosti je jednoznačně práce pro profesionální zahradníky. Nejprve je potřeba odborně posoudit výsadbové stanoviště. Obzvláště nepropustná a zamokřená místa mohou být pro stromy, které mají zemní bal i o průměru 200 cm a hloubce 120 cm výrazným problémem. Zkušenosti jsou potřeba i při manipulaci, protože strom může mít váhu i více než 4t a je velmi snadné ho poškodit. Pro ujmoutí, ale i bezpečnost je důležitá volba vhodného kotvení stromu (kotví se jak kmen stromu, tak jeho bal).

Závěrem lze říci, že stromy a keře v nadstandardních velikostech jsou určeny pro exkluzivní místa. Mohou být použity jako dominantní soli-

téry ve volné ploše (krajině) i v rámci architektury staveb. Vysoká pořizovací cena je odměněna okamžitým efektem. Při použití kvalitního rostlinného materiálu a odborné výsadbě je ujmavost téměř sto-percentní.

Ing. Martin Hádek
ADAM – zahradnická a.s.

ZAHRADNICKÝ
VELKOOBCHOD

ADAM
ZAHRADNICKÁ A.S.

20
lét s vámi

VELKOOBCHOD

ZAHRADNICKÝ

Nabízíme:

alejové stromy, jehličnany,
dřeviny do krajiny, solitéry,
dřeviny pro živé ploty, keře,
trvalky, vřesovištní rostliny,
tvarované dřeviny, ...
travní osiva, substráty,
kobercové trávníky,
rozchodníkové rohože, kůly,
podzemní kotvení,...

www.adamza.cz

664 31 LELEKOVICE, Lelekovice 866
tel.: 541 232 700, fax: 541 232 720,
e-mail: lelekovice@adamza.cz

289 15 BRÍSTVÍ, (dálnice D11, exit 18)
tel.: 325 516 099, fax: 325 516 098
e-mail: bristvi@adamza.cz

▲ Doc. Ing. Bohumír Cagaš, CSc.

◀ Účastníci před zahájením turnaje

AROS-osiva Golf Cup – kombinace poznání a sportu

Při zahájení již desátého ročníku tradiční akce AROS-osiva Golf Cup označil Ing. Alois Rameš, jednatel pořádající společnosti, přednášejícího doc. Ing. Bohumíra Cagaše, CSc. za trvalou záštitu odborného programu této akce.

S tím nelze jinak, než souhlasit. Renomovaný trávníkářský odborník za celých deset let trvání oblíbené akce přednesl řadu nejen odborných, ale vždy aktuálních poznatků, které měly význam a užiti v každodenní práci greenkeeperů. V letošním roce byla tématem jeho přednášky plevelná tráva lipnice roční. Název přednášky „Lipnice roční v trávníku – a co s ní“ byl velice příznáčný pro letošní rok.

Proč vadí lipnice roční v trávníku?

O letošním suchém nejen léte, ale i celém roku by se mohly psát romány. Díky suchu se letos v trávnících objevily plevely, které až dosud byly exotickými jako např. šrucha zelená, rosička krvavá a samozřejmě nechyběla lipnice roční. V případě lipnice roční se jedná o plevelnou travu, která velice rychle zaplňuje v trávnících volný prostor a se kterou si nevíme rady. Vyskytuje se všude, na hřištích i v semenářských porostech trav. Zhoršuje užžitnou i estetickou hodnotu trávníku. Je příčinou špatné hrátelnosti a pohybu míčku na golfových hřištích. Velké problémy způsobuje i v semenářských

porostech trav. Zároveň je nežádoucí příměsí v přírodním osivu trav. V trávníku vadí svojí světlou barvou, stálým kvetením, tvorbou vystoupavých trsů, velkým množstvím plodných stébel i vysokou náchylností k chorobám. I když je citlivá k přísušku a málo odolná k vysokým teplotám, dokáže v průběhu několika let pokrýt až 50 % plochy hřiště. Chová se jako jednoletý až víceletý travní druh. Lipnice roční *Poa annua* je křížencem *Poa supina* a *Poa trivialis*. Nejedná se však o jednotný druh. Na jednom starším hřišti bylo nalezeno 96 geneticky různých typů. Variabilita lipnice roční je tou vlastností, která činí z tohoto travního druhu velice obtížně odstranitelný komponent z trávníků. Kromě již výše uvedených vlastností je její variabilita umocněna velkou tvorbou semen, která vykazují dormanci až dva měsíce. Také produkce semen je vysoká. Semena klíčí celoročně, nejčastěji na podzim, v období září – říjen. Jedna rostlina produkuje tisíc až dva tisíce semen za rok a jejich klíčivost zůstává až šest let. Nebezpečnou vlastností je tolerance vůči herbicidům a hlavně snášenlivost vůči nízké seči a vysoké zátěži trávníku.

Hlavní ceny pro vítěze turnaje

Ochrana proti zaplevelení trávníků lipnicí roční

Mohla by být stejná jako v případě jiných plevelů. Tedy přímo – herbicidy, nebo nepřímo – agrotechnickými opatřeními. Dlouhodobě však neexistuje herbicid, který by dokázal eliminovat lipnici roční, bez toho, že by nedošlo k poškození ostatních travních druhů v trávníku. Někteří správci fotbalových stadionů již tento marný způsob vzdali. Raději každý pátý rok lipnicí roční infikovaný trávník sloupnou a raději položí nový travní koberec prostý lipnicí roční. Podle Cagaše určitou možností redukce lipnice roční v trávnících je použití růstových regulátorů. Ve Výzkumné stanici travinářské Rožnov – Zubří byly testovány v polních podmínkách přípravky Moddus,

Regalis, Medax Stop a Stablan. Prvé tři přípravky výrazně zkracují stéblo a zvětšují kořenovou hmotu lipnice roční. Ostatně pro účely pěstování některých druhů trav na semeno jsou registrovány ze stejných důvodů účinné látky trinexapac-ethyl a chlormequat-chloride. Pro úplnost je třeba dodat, že do semenářských porostů lipnice roční a srhy laločnaté je registrován přípravek Husar. Je tedy zřejmé, že za situace neexistence registrovaného herbicidu proti lipnicí roční v trávnících musí dostat přednost agrotechnické zásahy.

K nim patří:

- přisev s cílem rychlého odstranění prázdných míst v trávníku
- posilování konkurenční schopnosti založeného porostu včetně dobrých podmínek pro vznášení
- omezování utužení půdy

Vítězné turnaje

- na jaře a na podzim volba směsi s příměsí jilku mnohokvětého
- použití jen kvalitní trávníkové směsi

I když mezi přítomnými by málokdo shledával na existenci lipnice roční něco pozitivního, přednášející se na základě zahraničních zkušeností domnívá, že vzhledem k tomu, že hledání ochranných opatření proti ní stále ještě pokračuje, neměli bychom jí zatracovat. Třeba nás ještě někdy překvapí!

Česká asociace ochrany rostlin (CCPA) a tři upozornění

Není sporu o tom, že bezpečnému používání přípravků na ochranu rostlin musí věnovat pozornost i greenkeeperi při ošetřování trávníků a greenů golfových hřišť. O tom se snažil přesvědčit autor těchto řádků v zastoupení CCPA. Česká asociace ochrany rostlin existuje od roku 1994 a je dceřinou organizací ECPA – Evropské asociace ochrany rostlin. Stručně řečeno jedná se o organizaci, která si dala do vinku nejen ochranu zájmu svých členů – výrobců přípravků na ochranu rostlin, ale také uživatelů přípravků a to jak na evropské, tak i národní úrovni. Členy organizace v České republice jsou společnosti Adama CZ s.r.o., Arysta LifeScience Czech, s.r.o., BASF, spol. s r.o., BAYER, s.r.o., Dow AgroSciences, s.r.o., Dupont CZ, s.r.o., FMC Agro Česká republika, spol. s r.o., Monsanto ČR, s.r.o., Syngenta Czech, s.r.o. Z uvedeného výčtu je zřejmé, že se jedná o společnosti, které se věnují výzkumu a vývoji nových přípravků a mohou tak

vývoj v tomto směru posouvat za cenu vysokých investic vpřed. Vývoj a výzkum nových přípravků je stále nákladnější, obtížnější a zdouhavější. Jeho náročnost se ve všech parametrech shoduje s vývojem nových účinných látek a léků ve farmaceutickém průmyslu. Bohužel restrikce dalších účinných látek používaných v řadě přípravků na ochranu rostlin probíhá příliš rychle a hlavně bez možnosti jakékoli náhrady.

Upozornění první

První informace se týkala „pomezí využívaných širokou veřejností“ a ukázalo se, že o ní téměř nikdo nic neví. Byla do jisté míry velkým překvapením, i když z terminologie „sportoviště“ není jasné, zda se týká i golfových trávníků. Jde o to, že do novely zákona o rostlinolékařské péči č. 299/2017 Sb. se dostala povinnost ochranné vzdálenosti 20 metrů od pomezí využívaných širokou veřejností při aplikaci vybraných přípravků. Omezení je nutno dodržovat, i když není uvedeno na etiketě přípravku. Ochranná vzdálenost platí vždy, i pro aplikace prováděné v době, kdy se kolem plochy nepohybují žádné osoby, např. aplikace v noci. Blíže viz www.szu.cz

Upozornění druhé

CCPA nechce a ani nemůže zavírat oči před aktuálními problémy, ke kterým patří nelegální dovozy přípravků a jejich falšování. Za jednu z příčin se považuje povolení tak zvaných souběžných dovozů a také smlouva o volném pohybu zboží. Tuto problematiku řeší v součinnos-

ti se státními kontrolními orgány a patří v současnosti mezi její základní priority.

Jednoznačně se potvrzuje nutnost koordinované spolupráce s Evropelem, policií, distributivní a zemědělcí. Tažení restriktivních orgánů EU proti padělkům přípravků na ochranu rostlin pod názvem Silver Axe pokračovalo v roce 2018 již třetím rokem. Operace Silver Axe se zaměřuje na prodej a uvádění padělaných přípravků na ochranu rostlin na trh, včetně porušení práv duševního vlastnictví, jako jsou ochranné známky, patenty a autorská práva. Jedná se o každoroční akci koordinovanou Evropelem s podporou Evropského úřadu pro boj proti podvodům (European Anti-Fraud Office – OLAF). Díky publikační a prezentační aktivitě CCPA jsou nejen státní orgány, ale také uživatelé přípravků na ochranu rostlin informováni o problematice jejich padělků a boji proti nim. Velký důraz na omezení výskytu a používání nelegálních přípravků klade i novela rostlinolékařského zákona. Je proto třeba, aby i greenkeeperi nákupu přípravků věnovali pozornost nejen po stránce cenové, ale i distribuční.

AROS-osiva Golf Cup 2018

Golfový turnaj se konal za pokračujícího suchého počasí, kterému v poděbradském resortu předcházela víchřice s množstvím vyvrácených stromů. Z celkového počtu 65 účastníků celé akce se vlastní hry na golfovém pažitě zúčastnilo 47 hráčů, kteří byli rozděleni do dvou kategorií. V již X. ročníku turnaje společnosti AROS-osiva si s poděbradskou osmnáctkou nejlépe poradili tito hráči:

Kategorie HCP 0–18

1. Dušan Suchánek (GCPDY)
2. Jiří Bušek (GCJES)
3. Josef Jirků (KGCMA)

Kategorie HCP 18,1–54 (s omezením na HCP 36)

1. Petr Kos (KPOGA)
2. Milan Jirků (KGCMA)
3. Ondřej Hradecký (KPOGA)

Více dalších informací lze získat na www.aros.cz

Ing. Michal Vokřál, CSc.

Zelená stuha České republiky 2018 zná svého vítěze!

V úterý 2. října 2018 byly v reprezentačních prostorách Valdštejnského paláce, sídle Senátu Parlamentu ČR, slavnostně vyhlášeny výsledky celostátní soutěže Zelená stuha České republiky 2018. Garantem tohoto ocenění a spoluvyhlašovatelem soutěže Vesnice roku je Ministerstvo životního prostředí, organizaci celostátní soutěže s podporou ministerstva zajišťuje Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, zapsaný spolek.

Celostátním vítězem a držitelem Zelené stuhý České republiky 2018 se stala obec Ostropovice v Jihomoravském kraji (okres Brno – venkov). Ocenění získala za příkladný, plánovitý a velkorysý přístup k vytváření veřejného prostoru, vysoký standard péče o zeleň a životní prostředí a ochrany a rozvíjení přírodních i kulturních hodnot krajiny. Na druhém místě se umístila obec Číměř v Kraji Vysočina (okres Třebíč) a na třetím místě obec Blatno v Ústeckém kraji (okres Chomutov).

Na slavnostním vyhlášení výsledků soutěže si převzalo ocenění celkem 10 obcí. Náměstek ministra životního prostředí Vladimír Dolejský předal starostovi vítězné obce poukaz k možnosti čerpat dotaci z Národního programu životního prostředí až do výše 1 000 000 Kč, a to jak na kon-

krétní environmentální projekt, tak na reprezentaci České republiky v mezinárodní soutěži Entente Florale Europe – Evropská kvetoucí sídla 2019. Pomyslnou štafetu účasti v této soutěži předal vítězi starosta obce Poříčí u Litomyšle, která získala celostátní Zelenou stuhu ČR v roce 2017 a letos dosáhla ve zmíněné evropské soutěži mimořádného úspěchu – 21. září 2018 převzal starosta František Bartoš v irském Tullamore zlatou medaili.

Ostatní obce oceněné Zelenou stuhou v krajských kolech soutěže Vesnice roku 2018 mohou v souvislosti s oceněním čerpat z NPŽP dotaci až do výše 500 000 Kč.

„Je to veliké ocenění pro celou Ostropovice, a hned při první účasti v soutěži Vesnice roku! A zároveň potvrzení, že jdeme správným směrem. Ale také závazek a motivace k dalšímu

zlepšování,“ uvedl k výsledku starosta Jan Symon.

Smyslem Zelené stuhý je ocenit dobrou praxi obcí v oblasti plánovité péče o přírodní a kulturní hodnoty veřejného prostoru a krajiny a motivovat další obce k jejich následování. Oceňována je soustavná činnost zahrnující dlouhodobé plánování záměrů, kvalitní příprava a realizace jednotlivých projektů k ochraně, obnově a rozvíjení ekologických hodnot krajiny, jakož i zakládání a obnovy funkčních ploch zeleně a udržitelná péče o zeleň i krajinu. Hodnocena je také osvěta, výchova a vzdělávání dětí i dospělých v oblasti péče o přírodu, ži-

votní prostředí a krajinu a zapojení veřejnosti do těchto aktivit.

Stejně jako v minulých letech bylo vyhlášení výsledků Zelené stuhý ČR spojené s předáním ocenění a čestných uznání a vyhlášením výsledků soutěže Oranžová stuha ČR, kterou vyhlašuje a garantuje Ministerstvo zemědělství. Jak uvedl náměstek ministra Vladimír Dolejský ve svém projevu, „*Jsme přesvědčeni, že význam kvalitního životního prostředí a dosažitelnost a udržitelnost přírodních zdrojů - zejména vody a kvalitní zemědělské půdy - bude v budoucnu stále narůstat a pro kvalitu života obecně, ale zejména na venkově, bude mít stále větší význam.*“

–red–

Zelená stuha ČR 2018 – výsledky celostátního hodnocení

1. místo	obec Ostropovice	Jihomoravský kraj
2. místo	obec Číměř	Kraj Vysočina
3. místo	obec Blatno	Ústecký kraj
čestné uznání	městys Borotín	Jihočeský kraj
čestné uznání	obec Hodslavice	Moravskoslezský kraj
čestné uznání	obec Malé Svatoňovice	Královéhradecký kraj
čestné uznání	obec Písečná	Pardubický kraj
čestné uznání	obec Sadov	Karlovarský kraj
čestné uznání	obec Tlučná	Plzeňský kraj
čestné uznání	obec Velehrad	Zlínský kraj

V Olomouckém, Libereckém ani Středočeském kraji nebyla letos Zelená stuha udělena.

Poříčí u Litomyšle je zlaté!

Obec získala zlatou medaili v soutěži Entente Florale Europe a potvrdila tak rostoucí kvalitu v přístupu našich sídel k životnímu prostředí.

Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, z.s. (SZKT), je českým garantem a organizátorem mezinárodní soutěže Entente Florale Europe (EFE) – Evropská kvetoucí sídla. Do této soutěže postupuje vždy loňský vítěz soutěže Zelená stuha České republiky, která je organizována v rámci soutěže Vesnice roku. Českou republiku v roce 2018 v soutěži reprezentovala malá obec z Litomyšlska – Poříčí u Litomyšle. A ze soutěže si odnáší ocenění nejvyšší – zlatou medaili, kterou si přivezla ze slavnostního předávání cen v Irském městě Tullamore. Navázala tak na loňský úspěch města Brna, a stala se v historii české účasti teprve čtvrtou obcí, která na zlato dosáhla.

Obec se na hodnocení téměř rok pečlivě připravovala, s odbornou podporou komisařů SZKT a samozřejmě s podporou Ministerstva životního prostředí, Ministerstva pro místní rozvoj a Krajského úřadu Pardubického kraje. V měsíci červenci obec navštívilo 9 komisařů – zástupců všech letos se účastnících zemí. Hodnocení

probíhá podle předem daných kritérií, ve kterých Poříčí dosáhlo až na hranici pro udělení zlaté medaile. Rozsáhlá škála kritérií je shrnuta do 10 hodnocených oblastí:

1. Plánování a rozvoj obce
2. Životní prostředí – přírodní prostředí,
3. Zastavěné prostředí
4. Krajina
5. Veřejná prostranství a zeleň
6. Prvky zeleně – trvalé i sezónní
7. Environmentální výchova, vzdělávání
8. Zapojení obyvatel
9. Turistika a volný čas
10. Prezentace a komunikace

A co komisi v obci nejvíce zaujalo, a čím si zasloužila tak vysoké hodnocení? Obec se problematikou tvorby životního prostředí a práce v krajině věnuje systematicky již od devadesátých let. V obci byl uspořádán mezinárodní workshop studentů architektury, z něhož řadu výstupů se podařilo realizovat. Obec při řešení zelených prvků v sídlu i krajině postupuje nápaditě a přitom s citem pro

tradiční ráz. Využívají zde moderních trendů - například při zakládání květinových záhonů v centru obce jsou využity letničkové, druhově bohaté směsi z výsevu, či v centru obce zakládány květnaté trávníky různých skladeb, kde nejlepší směsi si obec sama vyhodnocuje a poté dále využívá.

Příkladný je přístup obce k urbanistickému rozvoji, kdy ke tvorbě nových struktur v obci přistupují aktivně, se zřetelí k pěší prostupnosti a ke komfortu života v obci.

Mezi nejatraktivnější prostranství v obci patří nově rekonstruovaný sklípek v centru obce s návaznou turistickou a cyklistickou odpočívkou, či nově vytvořený památník bezpráví – místo paměti obce k válkám i obětem totalitních režimů v minulém tisíciletí.

Účast v soutěži je pro obec především oceněním dlouholeté práce vedení obce, ale i všech občanů, kteří se do společného života hojně zapojují. Soutěž je však pro obec přínosná také z mnoha dalších ohledů. Důležité je také to, že díky přípravě na hodnocení a pohledu „zvenku“ mohou zástupci vedení obce na některé věci získat nový pohled a nové impul-

sy. Jde tedy nejen o pohled zpět, ale především o impuls do budoucna. V neposlední řadě díky mezinárodnímu partnerství se obec stává členem velké rodiny oceněných měst a obcí, které Entente Florale Europe od již roku 1975 spojuje.

V úterý 2. října 2018 byly pod záštitou Stále komise Senátu pro rozvoj venkova v Hlavním sále Valdštejnského paláce, sídle Senátu, slavnostně vyhlášeny výsledky celostátní soutěže Zelená stuha České republiky 2018. Celostátním vítězem a držitelem Zelené stuhý České republiky 2018 se stala obec Ostropovice v Jihomoravském kraji (okres Brno – venkov). Pomyslnou štafetu účasti v mezinárodní soutěži Entente Florale Europe předal starostovi Ostropovic Janu Symonovi starosta „zlaté“ obce Poříčí u Litomyšle, pan František Bartoš.

–red–

Rozárium a André v malém Toskánsku

Na 600 nádherných růží v 50 odrůdách rozkvétá již druhým rokem na terasách velkopavlovického rozária v areálu Šlechtitelské stanice vinařské. Každá z nich má romantické jméno i svůj rodokmen. Členitý terén zpevněný mozaikami kamenů a dřeva stoupá pozvolna na vrchol kopce Poštor. Z každého zákoutí rozária lze přehlédnout rozsáhlé vinice a ve vzduchu se vznášá genius loci. Místo, kde se před lety zrodila odrůda vína André.

Terasovitá skladba rozária s rozkvetlými keři růží, jejich barvami a vůněmi doslova berou dech každému, kdo sem na přelomu jara a léta zavítá. Vytvořením tohoto uměleckého díla dostala zdejší krajina přitažlivý vzhled připomínající jižanskou krajinu, zejména slunné Toskánsko. Ke stavbě byly použity ryze přírodní materiály – kameny, dřevo, zemina. Při otvírání rozária v červnu roku 2016 zde byla slavnostně pokřtěna i nová odrůda růže nazvaná Pálava.

Tradice zavazuje (ale nesvazuje)

V mírném terénu nad Velkými Pavlovicemi se zelenala réva vinná odedávna. Pisemností dokládají stáří tohoto vinařského území až na 400 let. Dnes se zdá neuvěřitelné, že se odborná pozornost začala obracet k révě vinné aktivněji již před 117 roky, kdy zde byla vybudována Zemská révová školka. Štěpování sazenic bylo velmi úspěšné a v osmdesátých letech minulého století dosahoval jejich po-

čet 1 200 000 kusů. Každý, kdo se jen trochu o historii tohoto místa zajímá, ví, že je spojeno s velkými jmény J. G. Mendela a Christiana Carla Andrého a vinařskými tématy zákonitostí dědičnosti. Tento kus historie se stal pilířem, o který se opíral další vývoj pozdější šlechtitelské stanice vinařské. Proudem času prošla celá řada významných jmen a výsledků jejich práce, kterou se zasloužili o rozvoj moravského vinařství. Přesto, že nemůžeme v tuto chvíli rozsáhle otvírat dějinné kapitoly šlechtitelské stanice, jedno jméno si však zmínku zaslouží. Světlo světa zde spatřila odrůda André, nazvaná na počest vědce a zapáleného člověka pro šlechtění révy vinné, pana Ch. C. Andrého. Odrůda byla vyšlechtěna Ing. Horákem v roce 1961 a zapsána do odrůdové knihy roku 1980.

Současnost s respektem a vizí

Šlechtitelskou stanicí vinařskou ve Velkých Pavlovicích vlast-

Skulptura – autor kamenictví Hemzal z Konice

Vladimír Poliák, majitel ŠSV

Ing. Josef Marcián

ni dnes manželský pár Jarmila a Vladimír Poliakovi. Investovali nemalé prostředky do zvelebení objektu a podařilo se jim vytvořit krásný rozsáhlý areál s prosperujícím vinařstvím a penzionem. Záleží jim na tom, aby sem lidé jezdili prožít neopakovatelné zážitky v harmonii s přírodou. Na první pohled je dnes znát, jak vysokých parametrů velkopavlovická šlechtitelka dosáhla. Hospodaří na vlastních i pronajatých vinicích. Její raritou je „stará réva“, jejíž název je přisuzován vinicím starším 40 let a najdeme ji na viniční trati Nadzahrady v lokalitě Poštor. Poloha jižních a jihozápadních svahů dělá révě vinné službu dobrých čtyřicet let.

Daří se nejen dobré pověsti zdejšího vína, ale zadařilo se i nápadu zahradnicko-architektonického ztvárnění svahu nad penzionem a vybudování rozária, které je pro areál skutečným klenotem. Učinilo z něj relaxační zahradu s toskánskými prvky, skalkami a jezírky. Naučná stezka obohatí mnohé návštěvníka o poznání 160 druhů květin, rostlin, plodin a travin. Rozárium se svým umístěním řadí k největšímu na Moravě a nejkrásnějšímu v ČR.

Horké růžové odpoledne

24. květen patřil vzácným hostům i samotným tvůrcům ro-

Ing. Vratislav Nakvasil, provozní ředitel – ukazuje hostům staré vinice

Pod olivami na terasách

Ing. Mirka Pačlová (v kloboučku)

zária. Počasí odpovídalo spíše tropickým hodnotám léta (32 °C ve stínu) a na terasách rozária začínala rozkvétat záplava růží. Majitelé ŠSV, manželé Poliakovi, pozvali příznivce dobrého vína a své klienty, aby si společně připomenuli 40. výročí výsadby odrůdy André.

Slavnostní den byl mimo jiné i připomínkou výročí narození patrona vinařství Christiana C. Andrého. Hosté z celé země se sjeli v hojném počtu a z větší dálky přijel i zástupce italského Toskánska pan Moreno Menci. Po uvítacím projevu pana Vladimíra Poliaka byly pozvednuty k připitku číše vychlazeného báječného sektu a cinknutí skla se neslo jako zvonkohra do otevřených prostor vlnících se vinohradů. Nastala vzrušující chvíle v očekávání věcí budoucích. Podávalo se menu ve stylu Toskánska, s pikantní polévkou, pečeným králíkem, bramborovou kaší a spoustou čerstvé zeleniny. Po dezertu a malé kávě byli hosté pozváni provozním ředitelem Ing. Vratislavem Nakvasilem, Ph.D na komentovanou prohlídku rozária. Není možné jen tak přejít naprosto fantastický, velmi vtipný a odborně fundovaný výklad, který všechny přítomné bavil a „občerstvoval“ na místech sporého stínu odpočívadel, pod košatým olivovníkem či altánem. Odpolední slunce nešetřilo silou paprsků a zalévalo západní svahy. Klikaté cestičky v terasách, lemované stovkami pestrobarevných květů, protkané svěží zelení jakoby vypadly z malířovy palety.

I zahradní architekti sedávají s múzami

Aby člověk vytvořil přírodní krásu, oázu klidu s rájem barevných květů, vůní a zurčící vodou, která evokuje život, na to musí mít dar, se kterým přichází na svět. Nestačí vzdělání, ač je důležité, ani získaná odbornost, kterou nikdo nepopírá. Přidává se k nim intuice, fantazie a niterný šestý smysl. Dá se vytušit, že svět tvůrců rozária je navštěvován múzami, neboť jak jinak vysvětlit již počáteční silný dojem, který návštěvníka pohltí a obklopí dokonalou harmonií?

Autory, kteří oslovili přírodu svým nadáním, jsou Ing. Anna Marciánová a její manžel Josef. Jejich rodinná firma úspěšně prosperuje již 28 let v Kostelci na Hané a je členem Asociace zahradnického výstavnictví. Josef Marcián dovede lidi nadchnout a přesvědčit o zdánlivě nemožném a nese největší břemeno realizací. Paní Anna je mozkm a duší všeho kolem, má pověst vynikající hostitelky, autorky bezpočetných aktivit a je úžasnou aranžérkou květin. Pro rodinnou firmu je štěstím, že má následovníky ve svých potomcích, dceři Ivě, synovi a zeti, kteří společně rozvíjí rodinnou tradici. V těsné spolupráci se na vzniku rozária podíleli i manželé Ing. Vladimíra Prouzová a Ing. Jiří Prouza. Oba jsou zahradními inženýry a architekty s bohatou praxí v Německu i v ČR (1982-2002). Tito velmi nadaní a zkušení odborníci jsou v různých „doma“ a do-

Hosté s majiteli ŠSV (uprostřed) Jarmila a Vladimír Poliakovi

káží s nimi zázraky. Jsou přímo u zdroje nejkrásnějších růží na světě a jejich genofondu (zastupují německou firmu KORDES und Sohne). A jak se říká – za vším hledej ženu – tak tady to platí doslova. Ing. Miroslava Pačlová, (HORTISERVIS.CZ) je člo-

věk nabitý entuziasmem, umí zajišťovat kontakty a je oporou týmu. S profesionalitou, kterou jí mohou závidět mnozí manažeři, zvládla dokonale medializaci místa a podílela se na vzniku průvodce i veškerých tištěných materiálů.

Text a foto: Eva Kloudová

Umění zahradních architektů - zídka

Ing. Jiří Prouza a Ing. Vladka Prouzová

Moreno Menci z Toskánska (vlevo), vedle Ing. Jiří Prouza, za ním Ing. Anna Marciánová

Vladimír Poliák, majitel ŠSV a Václav Tomek, ředitel vinařství

Ozdravme si interiér

■ přesadíme květiny do zeolitového substrátu

Pokojové rostliny v interiéru by nám měly přinášet radost, dobrý pocit z přítomnosti živého organismu ale i příjemný estetický zážitek. S rostlinou v organickém substrátu si však přinášíme, po delší době se projevující, nepříjemné vlivy nebo i škodlivé substance. Každý organický substrát se při pokojové teplotě a příznivé vlhkosti rozkládá, rozklad organických složek substrátů, na kterých se podílí bakterie, houby a řasy, jsou běžnými procesy, které ovlivňují v přírodě kvalitu a úrodnost půdy. Tyto procesy však mají své zplodiny, které v uzavřeném prostoru mohou při dlouhodobém působení negativně ovlivňovat kvalitu v těchto prostorech. Člověk může tyto procesy vnímat nejčastěji čichem, kdy po zálivce v interiéru cítíme intenzivnější zápach. Často tyto procesy mohou být zdrojem alergenů, na které reaguje náš imunitní systém.

Je to i řada živočichů, která se v půdě vyskytuje a účastní se rozkladu. Mohou to být i škůdci, ale často je to hmyz, který nás obtěžuje svou přítomností například smutnice (*Sciara sp.*).

Zdrojem všech těchto problémů je použitý organický substrát, bez ohledu na jeho kvalitu při zakoupení.

Moderní pěstební technologie využívají čistě minerálních substrátů (zeolitový substrát Zeostrat®, Zeoponic®, které jsou směsí přírodních sopečných materiálů – lávy a pemzy se zeolitovým minerálem, které zajišťují rostlinám optimální pěstební podmínky. Vysoká nasáklivost zajišťuje dokonalé vláhové poměry, sorpční vlastnosti zeolitových

minerálů zajišťují stabilní přísun živin. Rostliny díky stálým fyzikálním i chemickým vlastnostem nemusíme po celou dobu jejich života přesazovat. Rostliny pěstované v plně minerálních zeolitových substrátech filtrují ze vzduchu jedovaté látky, například formaldehydy.

Do čistě minerálního substrátu zasadíme rostliny se zemním balem, nebo rostliny v půdě, které potřebují přesadit. Organické složky v balech časem zmineralizují a rostliny se přiblíží hydroponickému pěstování. Přesazení již starších větších rostlin je bez rizika a bude to na dlouhou dobu poslední přesazení. S přesazováním nemusíme čekat na jaro.

Řešením není v tomto smyslu ani použití různých nádob se „samozavlažovacím systémem – dvojitým dnem“, kde všechny tyto rozkladné procesy probíhají také a po čase je třeba rostliny přesadit.

Interval mezi zálivkami, podle objemu nádoby a velikosti rostliny, může být 14 – 21 dnů. V neposlední řadě zaujme struktura a barevnost směsí.

Ing. Martin Matouš

Matouš Hydroponie s.r.o.
Říčanská 392
252 43 Průhonice
Tel: +420 267 750 909
e-mail: Info@hydroponie.cz
www.kvetiny-interier.cz
www.hydroponie.cz
www.nadoby.cz
www.seramis.cz

Prodejní sklad Čestlice 271
Exit 8 D1, směr Brno
Po – Pá: 8.00 – 16.00
Telefon: +420 267 750 217
Mobil: +420 724 522 200
e-mail: hydroponie@hydroponie.cz

pobočka Ostrava, Showroom
Nádražní 197, Ostrava
Mobil: +420 606 564 051
e-mail: ostrava@hydroponie.cz

Svá hřiště mají nejen děti, ale i pejskaři!

O venčení psů se diskutuje léta. Jejich volný pohyb reguluje obecně závazná vyhláška o městské zeleni. Na mnoha dětských hřištích je cedule s přeškrtnutým psem – aby nedošlo k problémům. Nyní ale vznikají hřiště vyhrazená pro psy a jejich majitele.

Je více než jasné, že počet psů v České republice se stále zvyšuje. S nimi přibývá i počet majitelů psů, kteří hledají možnost denního vyžití spolu se svými mazlíčky. A zde přichází na řadu psí hřiště. Psím hřištěm či loukou můžeme nazvat prostor, který je určen psům k venčení a „řádění“ bez vodítka. Aby byl prostor smysluplně využíván, potřebuje i vybavení k aktivnímu vyžití psů a jejich majitelů. Dnes se i malý travnatý prostor podél cesty může změnit v aktivní místo pro vyžití. Máte k dispozici jen dlouhý pruh trávy u cesty? Umístěte tam 3 skokové překážky za sebou. V rohu parku že je nevyužitá místa? Pak tam může být skokové Áčko. Překážky pro psy umožní vyžití majitelům psů a jejich mazlíčkům. Pod stromy nic pěkného neroste? Udělejte tam slalom. A toto je jen pár možností, které se nabízí.

Hřiště pro všechny...

Víte, že první specializované psí hřiště v USA bylo otevřeno již v roce 1979? Mezi první psí hřiště v České republice patří hřiště v Praze, na Proseku, které vzniklo v roce 2010. Dnes psí hřiště přibývají každý den. Ne vždy bývají ohrazená a plně vybavená, často se dnes využije právě ta část parku, kde není nic. Vzniká prostor, který chyběl.

Přerov

Brno Židenice

Valašské Meziříčí

Typy překážek pro ideální využití plochy...

Skoková překážka jednoduchá – nízká a vysoká, proskokový kruh, stanová překážka – Áčko, kladina, houpačka, stůl nízký a vysoký, slalom a zeď. To jsou základní překážky, které se dají libovolně kombinovat mezi sebou.

MYSLÍME I NA ČISTOTU...

Každá městská část se snaží pro čistotu veřejného prostranství udělat vše, co jí rozpočet dovolí. Například úklid psích exkrementů řeší doslova každé město. Je zde však i další problém, a tím je psí moč. Víte, že pes na své procházce zvedne nohu a označí nějaké místo močí více než třicetkrát? Za celý den stihne tedy močí označit klidně i sto míst. Výsledek známe všichni: občurané rohy, fasády, vchody do domů, pískoviště a sochy... Na pomoc k čistotě veřejného prostranství přibyl i prvek městského mobiliáře – psí pisoár, který se již stal standardním vybavením měst a obcí! Psí pisoár směřuje psí čurání na jedno, předem

určené místo. Pro psy i jejich majitele je to jasný signál, že na čistotě našeho okolí nám záleží.

Výrobce a dodavatel prvků pro psí parky DOG production již léta poskytuje městům poradenství zdarma a podílí se na výstavbě nových parků a psích výběhů. Psím pisoárem říkáme lidem, že na čistotě okolí opravdu záleží. A že čistota okolí je odpovědností nás každého.

Šárka Fialová
DOG production
Tel.: +420 775 372 680
www.pszachody.cz
www.cistamesta.cz

Chomutov

Chotěboř

Opava

NOVINKA – Zametače COMAC se systémem Twin Action

Výrazně snižují potřebu vody, maximálně přispívají k čistotě ovzduší.
= budoucnost úklidu komunikací a veřejných prostranství.

twinaction
system

Řada hydrostaticky poháněných strojů „COMAC“ je novým progresivním krokem v konstrukci zametačů komunikací, pěších zón, veřejných prostranství, parkových cest, letištních ploch atd.

V současné době jsou používány při stavbě zametačích strojů prakticky dva základní systémy konstrukce. Tyto dva systémy nabízejí vlastně dva různé druhy zametání. První mechanický způsob zametání je ideální pro sběr těžkých nečistot, zatímco druhý systém vakuový (sací) je ideální pro lehčí nečistoty. Výsledek čištění (zametání) závisí vždy jak na použitém typu sběracího systému, tak na typu nečistoty. Pro trvale skutečně kvalitní čištění by bylo nutné používat oba tyto dva systémy. Tedy dva různé stroje a to znamená zdvojení pracovních časů, nákladů a spotřeb pohonných hmot a vody.

Dva v jednom – Jediný kompaktní stroj firmy COMAC - CS140 „Twin Action“, zajišťuje výkony a práci dvou takto standardně vybavených klasických zametačích strojů díky řešení, které kombinuje dva způsoby zametání v jednom systému s dosažením vysoké kvality zametání a shora uvedených klasických dvou

„základních typů“ zametání je právě jedinečný a exkluzivní „Twin Action System“ vyvinutý, navržený a patentovaný společností Comac.

„Twin Action Systém“ – kombinuje sílu mechanického působení – u pevného těžkého odpadu – s účinností sací (vakuové) technologie – pro jemný prach, drobné nečistoty – a tím zaručuje vynikající výsledky zametání současně s efektem vysokého a jednoznačného snížení spotřeby vody.

Proč se Comac rozhodl vyvinout uliční zametač nové generace s revolučním systémem Twin Action, který nutně při práci nepoužívá vodu?

Chceme-li odpovědět na tuto otázku, prostě zanalyzujeme všechny nevýhody vyplývající z potřeby použití vody při zametání.

■ Běžné silniční zametačí stroje používají standardně systém rozprašování a skrácení vody, na přední / boční kartáče. To vyžaduje poměrně složitý vodní systém složený z nádrže na vodu, trysek, různých filtrů, čerpadel, trubek, armatur, ventilů. Navíc je čerpadlo poháněno hydraulickým systémem. To vše je celá řada součástí, které mohou selhat a vyžadují častou údržbu (vápenec, pevné zbytky nečistot, potřeba čištění, výměny filtrů, vysoká spotřeba vody atd.).

- Při práci na podzim a v zimních měsících při nízkých teplotách 0 ° a níže vodní okruh standardního vakuového zametače by měl být vyprázdněn, aby se předešlo jeho možnému zamrznutí a poškození.
- Stejně tak v zimním období, v případě metení nečistot a prašného povrchu, při teplotách pod 0 ° a níže je nebezpečné stříkat vodu na povrch vozovky ev. chodníku, kde voda okamžitě mrzne a vytváří se vážné riziko a nebezpečí pro pohyb chodců, osobních automobilů a motocyklů.
- Při teplotách pod bodem mrazu není rovněž ani možné vodu stříkat na kruhové kartáče, či hlavní válcový kartáč, zde voda mrzne a celé toto ústrojí zametače se pak rázem stává nefunkčním.
- Při použití vody část „potlačeného“ prachu, zvlhčeného vodou, není odstraněna, ale „přilepená“ k povrchu, kde zůstává po odpaření použité vody.
- Zametačí stroje běžně nesou zásobu 400 až 800 litrů vody, v závislosti na typu modelu a tato mimořádná hmotnost mimo jiné ovlivňuje negativně i spotřebu PHM a opotřebení pneu.
- Smetkovník vakuového zametače je plněn mokřím prachem, nečistotami a rozstříkovanou vodou rozprašovanou na prach pro potlačení jeho prašnosti, hmotnost nametených nečistot hmotnost zahrnuje i tento obsah vody s následným dopadem na zvýšení nákladů na likvidaci a vypouštění.
- Vakuové sací stroje nemohou být bez problémů používány v cementárnách, cihelnách nebo ve slévárnách, kde nemůže být využita voda vzhledem k tomu, že materiály, které jsou v těchto prostředích zametány, jsou vysoce hygroskopické.

Běžné vakuové zametačí stroje nelze použít v zemích s velkým nedostatkem vody např.: Blízkého východu nebo v Africe.

A nejen v těchto částech světa, tento moment nabírá v posledních obdobích na důležitosti i v Evropě a na dalších místech vzhledem k celkovým změnám klimatu a neustálému snižování se zásob vody.

Nový patentovaný Twin Action systém dokáže ušetřit na jednom stroji 50 000 až 70 000 litrů vody / rok používání.

■ V případě používání vakuového sacího zametače se do sacího ústí, sací hubice atd., stříká voda při provozu prakticky po celý rok, bez ohledu na, typ uklízeného povrchu a kvalitu materiálu, který se má nasát.

■ Obsah zásobníku vody v závislosti na modelu a spotřebě vody je omezen, což často nedovoluje ukončit pracovní směnu 6 až 8 hodin a je třeba zajistit v průběhu směny její opětovné doplnění.

■ Pokud se úklid komunikací provádí v noci nebo brzy ráno, je opětovně naplnění relativně rychlé (odvislé od dojezdové vzdálenosti stroje), ale během běžného denního provozu může docházet ke zbytečné ztrátě velké části pracovní směny

■ Díky relativně úzké šířce vlastní sací hubice u běžných zametačů, u proudu prachu a nečistot, který je směřován do sacího ústí pomocí obou bočních kartáčů a předního třetího kartáče dochází k tomu, že prach a nečistoty vířící v prou-

du nasávaného vzduchu nevstupují do sacího ústí, ale jsou nasměrovány mimo toto sací ústí, kde dochází ke zvýšení prašnosti až trojnásobně.

Pro řešení těchto problémů společnost Comac vyvinula kombinovaný mechanický + sací zametač, s novým revolučním systémem Twin Action, který používá hlavně centrální válcový kartáč a v případech zametání v blízkosti stěn nebo chodníků používá i pravý boční kartáč, ev. levý boční kartáč, případně třetí přídatný kartáč na rameni apod.

Vlastní sací hubice zametače je široká konstruovaná na cca 95 % šířky vlastního stroje.

U patentovaného systému Twin Action sací (vakuový) systém je kombinován se systémem mechanického metení a navíc systémem drtícího rotačního prvku (drtící hřídele). To zvyšuje celkový účinek systému při vlastním metení a dává nové možnosti pro zametání.

Hlavní i boční kartáče pracují v oblasti, která leží v proudu silného nasávání a to pak umožňuje práci bez vody. Prach zvednutý od pracujícího kartáče je okamžitě stažen a přiveden do sacího kanálu, aniž by se rozptýlil do okolního prostředí.

Vysoký sací výkon a průtok vzduchu CS 140 (14 000 m³/hod) přináší značné výhody při čištění povrchu vozovky a nasávaný vzduch prostupuje pak 50 m² plochy filtru, což je více než dvojnásobek u ostatních běžných zametačích strojů.

Tím je zajištěn opětný vstup vystupujícího proudu vzduchu do okolního životního prostře-

dí bez toho, aniž by obsahoval i ty nejmenší částice (PM10), a to bez použití vody se všemi problémy a nevýhodami při jejím použití uvedenými výše.

Zásobník odpadu je naplněn prakticky suchým prachem a nečistotami a stroj po provedení úklidu vyprázdňuje zásobník CS140, aniž by smetky obsahovaly přidaný objem a hmotnost vody.

Stroj může pracovat celou směnu bez nutných zástavky pro doplnění vody a bez údržby postřikovacího systému.

Díky patentovanému systému „Twin-Action“ s hlavním válcovým kartáčem a podávajícím, drtícím hřídelem, která upravuje a rozmělnuje materiál před vstupem do sacího ústí, není nutné skrácení vodou.

Navíc je možné uklidit z povrchu vozovky i předměty, který běžný zametač není schopen nasát (velké kusy kartonů, dřevěné a plastové palety a předměty, předměty z hliníkového plechu, plastu, dřeva větších rozměrů, hroudy posypového materiálu a ztvrdlého bláta atd.).

Drtící hřídel si s těmito překážkami snadno poradí a sací ústí rozdrčený materiál snadno natáhne do smetkovníku.

Stroj CS 140 T EU6 je mimo tento revoluční systém vybaven hydraulickou regulací výšky chassis v celkovém rozsahu cca 150mm.

Nezávisle řešené odpružení jednotlivých kol dovoluje regulovat náklon stroje.

Všechna řízená kola minimalizují poloměr otáčení stroje apod.

Nároky na běžnou denní údržbu stroje a jeho ošetřování jsou minimální.

Vyspělý systém přenosu hlavních dat z provozu uzlů stroje dovoluje sledovat chování rozhodujících komponentů a systémů stroje při práci, umožňuje plánování oprav a zajišťuje předcházení ev. prostojů z titulu neprovedeného servisu, ošetření a umožňují předcházet poruchám stroje.

Kabina stroje je enormně pohodlná, rozměrná a její odhlučnění je vysoce kvalitní.

Ergonomické řešení ovládacích prvků v kabině je provedeno s příkladnou pečlivostí.

V tomto článku představujeme menší z nich CS 140 T EU6 vybavený revolučním systémem „Twin Action“

Základní řada zametačích strojů COMAC je tvořena v současné době stroji dvou typorozměrů CS 140 T EU6 a HP 6000.